

Hozzá megélhetést
a megnemélhetésben?
Megélni a megélhetetlent?
Vagy még szerelmet is?
Na ne.
Még *vissza* valamit az elveszettből?
Vagy egy lábjegyzetet még *hozzá* is biggyeszteni?
„Valami szépet”?
Mulasztásokat pótolni?
Hiszen ami múlik
csak elmulasztani lehet.
És úgyis elmulaszthatatlan.
Egy pillanatot ami kilép az időből?
Ha *van* is idő – minden része: *nincs*.
Volt-van. Vagy nem-is-volt.
Hol volt? Hol nem?
Csak mese. Amit valóságnak neveznek.
Volt-nincs? Hiába. Rád
mint egy gyötrelmes Nesszosz-ing
haláلودig rádég az ifjuság.

Tandori Dezső

EGYSZER VÍVÓ

Egyszer vívóversenyzőkkel utaztam együtt,
vagyis külön tőlük, hazafelé
a párizsi gépen, régi vívó-
bajnokokkal – hamar rájöttem, nem lehetnek
mások, bár nem láttam, kik. De a nagy olimpiai
döntők, ötvenkettő, ötvenhat, mind
előjöttek; ezt aztán, ahogy a tranzitban
összeismerkedtünk, mondtam is
Kárpáti Rudolfnak, és hogy mennyire örülök.
Akkor nekünk ők... és a többi. A zene, a zene,
mondta ő, a vívás csak játék. Mondtam,
ez valahogy így van az irodalomban is.
Még megbeszéltük a poggyászok ideális
fazonját, ahogy Ottlik és Los Angeles bajnoka
a tisztí nyugdíjat a gödöllői HÉV-en, és
elköszöntünk. Hát igen, a zene, énekesnőkről (beat-!)
beszélgettek, operazenekarokról

ott mögöttem, egyebek között, nagyjából már akkor gyanakodtam, Kárpáti Rudolf híres is erről a vonzalmáról. Nem hittem volna, hogy alig fél évre rá, egyrészt, én is olyan sovány leszek, mint a zenei bajnok, másfelől engem is ilyen fejtegetésekbe merülve hallgathat most aztán bárki, ha úgy adódik. De hát az élet *változásai* ilyenek.

Adottságainkat nemcsak elviseljük, egyre alakulnunk kell általuk, és az a szent illúzió sem távoztatik tőlünk, hogy őket – mondom, a már védhetetleneket – mi magunk is alakítjuk. Figurák bukkannak fel a miből is? Virginia Woolf, Szpéró, Társné, Linda Perry – a treff, a pikk (kőr), a kőr (pikk) és a káró királynő –, és Witt, vele a pfaffstätteni filozófia, a világ határától, melynek túlját nem tudjuk, de a határba ez a „túl” is belelóg, átszervül, hát nem tudjuk a határt soha – de jó kis ötlet az agnoszticista hajlamaimhoz! hanem hát úgy van ez is, mint a royalizmussal, annak csak egy része, hogy húsz év alatt minden villanyírógépem kidőlt, és egy Royal 200-ason haladok körbe az Egyenlítőn, vagyis hogy minden kilométerre jusson, lassan jut, egy átültetett prózaoldalamból –, nem tudjuk, mi van a mi PFAFFSTÄTTEN táblánkra írva eleve a túlfélen, még csak azt se halljuk, miről beszélgetnek odaát, szóba jövünk-e egyáltalán, és betűkkel fejezik-e ki, ami kifejezendő, sőt, azt se, kifejezendő-e bármi Pfaffstättenen túl, és akkor ezért, ezért a nagyobb világösszefüggésért hisszük magunkat deviánsnak, mondjuk evidencialista kraftauszdrukkjainkat, ezért, mert örökké át van húzva a táblánk a magunk elnevezésével, logikus, hiszen Pfaffstättennek mi a végetérését látjuk, nem kezdetét.

A Grant Lee Buffalo trió által megcsinált Fuzzy című videóclip, melyet ma úgy valamivel Szpéró és Fitzi órája után néztem, jó háromnegyed háromkor hát, ahogy a Nyolcak, a Királyi Család kosztjához még csak a krumplít tettem oda főni, a Fuzzy, mondom, majdnem az, aminek lennie kell (minek, persze?), a Radiohead a Creepel már maga a (kicsit túl is) tökéletesség, ennek régi változata (az érzésben) Stingtől az *An Englishman In New York*,

ritkán jön, szintén hajnalonta inkább,
 de – a feltétlen *4 Non Blondes* (itt leadsinger a Linda Perry),
 az One-And-Only mellett – ez a havas clip afféle
 jutalmam tud lenni, azonosulok még
 a magánkertek rácsai melletti járdával
 is, és eszembe jut sok töprengésem londoni
 parkokban (ott én voltam egy *hungerman*),
 töprengésem, persze, még nem „a blondeson”, meg egyéb,
 hanem Michellisán, Sir Joeyn, Diswakin.
 (Sir Joeyt egyébként a minap
 – három nagy betlizése után –
 megtettem képzeletben a Vörösmarty téren vett
Guardian rovatában, firkaként,
 mit tesz az ég, bejött nekem a Sir Joey,
 persze, megsüthettem, 32 volt pedig az egyhez,
 de hát mi van, ilyesmire még csak el se
 fogadnék szponzorálást, és a játékot tulajdonképpen
 abba is hagytam, valóságosan, csak az a helyzet, hogy a
 Sir Joey nevű lóval a Szpéró halála évfordulója körül találkoztam,
 nyert – és Joey volt egy öngyilkos kissrác egy egyenlítőiről.)

Adottságaink a nagy és alapvető és jól leplezett
 mellőztetések is (most nem az iménti viccelődésről van szó
 már), ahogy ez, *miközben* mindenféléről biztosítanak,
 azért szépen elintéződik. Kívül vagy. Ha nem törsz fel,
 no, persze, és reméljük, nem változik ez a tulajdonsága,
 mint tette a dalra, az *ehlid* dalra
 megannyi kultúra-és-technofáradságában már
 nagyon várakozó Európa jóvoltából a nótát
 a bretlire visszavivő, a csúnyaságra
 (a külső csúnyaságra) rájátszó
4 Non Blondes (Linda Perryvel az élen), ha nem
 törsz föl, persze – mondom –, *miközben* azért *teszel*
 (is) az egészre, hát annyi is. Küzdhetsz tulajdonságaiddal,
 nagyszerű gyerek lehetsz, hogy Szpéróért meggyújtasz
 hajnalban londoni szállodádban egy mécesest.
 Aztán vannak ezek is: „el ne cseszd”, mondja
 Sipos Gyula, nem, Jules úr, ezt már én elnézem
 bármедdig, el nem engedem, van, ami van, ne
 félj, megleszek „néktek”, nem hülyültem meg, én is
 tudom, hogy ez most velem így jó. Gyerekesen
 örülök is, mint a Perry művésznő, hogy őket
 tényleg hallgatni akarják. Egyszer egy Franny
 nevű lovat játszottam, igaz, El Capistránót is,
 Lingfieldben. Dömi főmedvémmel jártunk ott.
 Vannak hát azért ezek a dolgok is: valakik néznek
 minket, valakiket nézünk, maradnán(a)k a dolgok,

ahogy legalább vannak, legalább maradna valami,
 ha gyerekesen is, vagy ha mint a Mauryék, ezzel a – mm! –
 – akarjuk így! – komolysággal és absztinenciával és vigyorral.

Nekem inkább valami olyan furcsát mondott
 (nem evidenciás volt!), hogy a zenéről
 beszélgetnek így mögöttem. Na, mindegy.
 Hát sose hittem volna, mondom. Ami pedig
 a videót illeti, terveim vannak: Szép Ernő nincs
 kihagyva belőlük. De hát, egy, a *4 Non Blondes*
 neki is nyilván nagy kedvence lett volna, másrészt,
 ugye, Szép Ernő és a dal. De rég készülök Ayrbe,
 Burns szülőföldjére, ezzel kapcsolatban írtam meg
 ezt a szponzorkérdést, hát a Sir Joey csak úgy jött
 be, hogy ott nyert, Ayr pályáján. A dal mi? Sok
 minden. Zárt és maximum *egzisztenciálerotikus*.
 Wittt bevezetőjének jó része, a Traktátusé, erotikátlan,
 is dal. Társnémmal jókat szoktunk derülni rajta,
 hogy Wittt igenis szerény volt, felolvasom
 a Traktátus bevezetőjének ezeket a dalrészleteit
 egy-egy gombavacsora előtt, vagy más könnyedség,
 szinte saláta se kell aztán. Azt mondja Wittt:
 ő minden kérdést megoldott, de főleg azt
 bizonyította, mennyire sehol se tartunk, ha a
 kérdések megoldódnak! Akkor se. (Akkor igazán nem?)
 (Egy *budapestman* Budapesten.) A dal, nem árt, ha
 megold valamit. Hogy „What’s Up?“, Na, mi van, mi
 a fene van, tényleg? Ilyesmit. Zárt. Nem miveskedik.
 Nem használ a szükségszerű közhelyszerű elemeken túl
 semmi keresettet. Nem szépeleg. (Bocsánat a szóért,
 nekem talán szabad.) Merészel lényegbevágó lenni.
 Visszamegy a bretlire, mint Linda Perry és Christa
 Hillhouse és Dawn Richardson és Roger Rocha. (E négyek.)

A dal csak annak az egyszerű adottságnak az elfogadását
 kívánja meg, hogy itt vagyunk a világon,
 élünk, halk H-val egyre lélegzünk,
 szeretnénk kézen ragadni valakit, vele elsietni,
 de aztán hova, meddig, merre? Itt jönnek
 a bonyodalmak; a dal helyben marad,
 maradjon is, lehetőleg minél röhejesebb kis
 színpadon tegye ezt, legyen a színpad berendezve
 bírálatunk fölös tárgyaival, ugyan már, nem
 számítanak rég, és ha tizenhárom éves korunkban
 megszöktünk otthonról (Springfield), és némi
 elvonókörház után *clean & morphine & chocolate*
 Friscóba érkeztünk, és magunk sem hisszük

el, merre indul velünk az az európai *chart*, hát nyugodtan üdvözölhetjük a kazettánkon a mamát, ki annyira szeretett minket, és a fél szomszédságot s rokonságot. A Királyi Család ébredszik, megyek, ellátom őket, az udvari zenészségig, ez is beletartozik ám, felteszem nekik a dalt, mely most a „What’s Up” (Társnémet hozta meg Párizsból, „terápiának”, mint mondta; neki is tetszik) (bár nyilván nem annyira, mint nekem). Hogy mesterségesen elrútitják magukat, hát istenem, ehhez nem tudok mit szólni (tetoválások, karika az orrban stb.), a dal számít (a többi játék, tranzit; a dal örök). Magam is elkezdtem nyírni a hajam, mint sokan, nincs túl sok hajam, de azt mintásra összenyirtam, jól fel-

A Linda Perry, olvasom, eleve el akarja riasztani magától a fazonokat, na ja, ezzel a sok mindenfélével. Ami eszményi: az én felfogásom szerint: ahogy a barátnője, egyszerűen, úgy áll ott mellette, mint maga a fapofa MI. (Sapientisat. Hú, ha engem folyton védett volna valami nagy Erő!) (Nem is vittem volna semmire, hahaha, a Perryt se védte más, csak a jóistenke.) Na, most a dalt épp a jóistenke akarja azért hallani. Ad hozzá egy európai igényt, ad hozzá („végy egy...”) bizonyos alaphelyzetet, ad illetoeket (tulajdonságokkal; ja, Musilit ne feledjem „Am Hof”-os válheimátomban ott járok el gyakran a lakóháza előtt a Rasumofsky utcán!), ad mindent. (A piszok család már másodszor hozzák az egyik konkurens – persze, angol! – számot, a Lindáék friscóiak, érezhetően nyomnák le őket itt azért a víz alá. Ismerem a moderátorok fajtáját, de azért nem fogok a jóistenkéhez fohászkozni, hogy életem az ő kedvükért rövidítse. A rosszabb egye meg, mondom mindazonáltal, és meghúrom teámat.) Na, jó is, hogy mára ez elég volt. Én akárhányszor föltehetem magamnak a kazettát, nem is az, de ha „in the institution” jön, az olyan, mint a tisztí nyugdíj: jár. Öregszem. Ha-ha, mm-mm. És az institutionba a „What ’Up” szerint a Perry is hiába próbált bemicsodálódni, avval együtt *próbált*, toleráns akart lenni, a dal toleráns is, aztán kinyalhatják. Mármost egyszer vivó...

Na, aztán élünk ám itten! – megyek át a Nyolcához; élnek.

Álmosan nézegetnek.

Van még időm jegyzetelni. Mik a feladataim.
 (Egyenlítői kilométerek mellett, persze.)
 Virginia Woolf: és az erotikus fogyatékok: melyek
 – egy elemzője szerint – a halálos utat is motiválták.
 Na, a Maury úgy lefogyott, hogy mellkas alattól (féltekeny ne legyen)
 combközépig ő tetszik magának a legjobban, mint legszebb
 szerelmei, olyan vékony, meséli Topo.
 (Társném híradása Párizsból. Auteuil mellett
 találkoztak. „Szép az akadálypályád”, mondta Társném.
 Ez nagy elismerés.) Szóval, bosszú az öngyilkosainkért,
 mondom Társnémnak. A Morphine & Chocolate (szerzője
 a Linda Perry valami író- és zenésztársnője, Shaunna Hall)
 tisztára Sylvia Plath-szellemű szöveg, pl. 90%-ban.
 Kezdődhet a nap.
 Meg fogunk vívni vele.

(1993. szeptember 19.)

MEGJ. Társném aggályára: persze, persze, *kijön*, hogy csak
 vicc, és hogy képzeletben játszottam a Sir Joeyt, és *kijön*,
 hogy ez irtó szomorú is, az öngyilkos kissrác stb. Vissza van
 csatolva Ginnie, Szilvi, a Perry művésznő etc. Na, akkor ide
 még egy gyors üzenet Jules úrnak: Emlékszik? Mikor tavaly
 pernod mellett még így határoztam meg az azonosulást: „Iden-
 titás? Ide, tintás!” Mekkora változás történt azóta. 7000
 nap és 63 kilóság. És elképzelni se tudom, hogy „a Witt”-
 féle befejezésig más alapváltozás jöhet. („Mondják meg
 nekik, hogy csodálatos életem volt...”) Még, Witt: „Csak
 a boldog élet önmaga igazolása.” (Már a „kései” Witt.) TD

TOVÁBBI MEGJ. Negvetünk a Maury-ügyön. Társnémmal. Nyilván
 nem gondolkozott Topo, mikor így mondta. *Egyvalamit* kife-
 lejtett, Maury *ezt* azért külön, kontrapunktosan kezelheti
 e tárgyban is. (Kombattánsan ellenkezőnem-hívó, mind inkább!) *td*

VALAMINT: Azt már ne higgyék a mjuzikosok, hogy ezt a
 technóba oltott faji küzdelmüket és önreklámjukat beveszem!
 A Perry félig brazil, ez nekem elegendő! Másrészt ő aztán
 ért hozzá, hogyan tegyen bele jól a közepibe minden nem-non-
 profit dolognak Richtofit, így kiált társném. De már olyan
 fáradt vagyok ma, hogy ez se megy, ezen filózni. (Avval együtt
 nem féltem őket, senkit se féltek. Csak a Nyolcakat. Csak...
 Stb.) *Egy ember* jelisére. (És, M. Jules: „Amiről nem
 beszélünk...!” Sapienti sat.)